

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1591/21-T

Název	Mateřská škola Opava, 17. listopadu, příspěvková organizace
Sídlo	17. listopadu 994/6, Kylešovice, 747 06 Opava
E-mail	msvanickova@seznam.cz
IČ	06115616
Identifikátor	691010781
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Lenka Radová
Zřizovatel	statutární město Opava
Místa inspekční činnosti	17. listopadu 994/6, Kylešovice, 747 06 Opava Vaníčková 1001/39, Kylešovice 747 06 Opava
Termín inspekční činnosti	15.11. - 16.11. 2021 a 18.11. - 19.11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Opava, 17. listopadu, příspěvková organizace zajišťuje předškolní vzdělávání ve dvou místech poskytovaného vzdělávání. Jedno místo poskytovaného vzdělávání je sedmitřídní (dále pracoviště 17. listopadu), druhé místo poskytovaného vzdělávání je čtyřtřídní (dále pracoviště Vaničkova).

Na pracovišti Vaničkova, kde sídlí ředitelka školy bylo, při kapacitě 109 dětí zapsáno 93 dětí včetně 17 se speciálními vzdělávacími potřebami. Od roku 2018 je zde zřízena jedna třída logopedická s počtem zapsaných 15 dětí ve věku tři až pět let. Ve třídě nejmladších dětí byly aktuálně zapsány čtyři děti mladší tří let. Pracoviště 17. listopadu má při kapacitě 189 dětí zapsáno 156 dětí včetně jednoho se speciálními vzdělávacími potřebami a 14 je mladších tří let (v samostatné třídě).

Škola zajišťuje stravování dětí dovozem stravy ze Zařízení školního stravování Opava, příspěvkové organizace.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách v šatnách dětí, společných chodbách a internetových stránkách www.msopava.cz

Hodnocení podmínek vzdělávání

Mateřská škola Opava, 17. listopadu, příspěvková organizace vznikla organizační změnou realizovanou zřizovatelem statutárním městem Opava k 1. 7. 2017. Došlo ke zrušení Mateřské školy Dětský svět a vzniku nové příspěvkové organizace se dvěma místy poskytovaného vzdělávání. K danému termínu byla do funkce na základě konkurzního řízení jmenována nová ředitelka školy. Ve svém řízení vychází ředitelka ze znalostí podmínek školy a svého pedagogického působení v ní. Realizuje pravidelné porady vedení a společné pedagogické rady. Podle potřeby probíhají porady na jednotlivých pracovištích, které řeší zejména organizační záležitosti, v menší míře pedagogickou problematiku tříd. Ředitelka promyšleným způsobem řízení vytváří podmínky pro komunikaci zaměstnanců obou pracovišť, vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení školy a respektuje jejich názory, což potvrdily i výsledky ankety prováděné v rámci inspekční činnosti. Ve zpracované koncepci rozvoje školy se ředitelka zabývá ve vyšší míře oblastmi materiálně-pedagogickými, neboť po zřízení nové mateřské školy bylo nezbytné se cíleně zaměřit na uspořádání podmínek provozu, vzdělávání i hospodaření s prostředky zřizovatele i státního rozpočtu. Škole se postupně daří zajišťovat organizační a personální podmínky vzdělávání mj. cíleným doplněním pedagogického týmu o pedagogické asistentky a chůvu. Dílčí nedostatky v řízení školy se projevily v oblasti přijímání dětí a stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti, kde se škola neřídila platnými právními předpisy.

Současné složení pedagogického sboru umožňuje plnohodnotnou realizaci vzdělávacích záměrů školy. Ve školním roce 2021/2022 má škola větší podíl začínajících učitelů, kterým poskytují konzultační metodickou podporu zkušené učitelky a zástupkyně ředitelky. Vedení školy však nemá vytvořený systém jejich jednotného uvádění do praxe. Vzhledem k velikosti organizace i počtu nově nastupujících pedagogů by bylo žádoucí provádět systematické hodnocení jejich práce a poskytovat jim pravidelnou a účinnou zpětnou vazbu dle předem stanovených kritérií, které by podpořily jejich profesní rozvoj. Ředitelka podporuje další vzdělávání svých kolegů a sama se vzdělává zejména v oblasti legislativy a řízení školy, což aplikuje ve své praxi. Učitelky podle možností využívají nabídku seminářů a vzájemnou výměnu zkušeností, avšak získané znalosti a dovednosti se daří začlenit do práce s dětmi s různou mírou úspěšnosti, mj. i zejména z důvodu časté přirozené obměny pedagogického týmu. Na základě vyhodnocování hospitační činnosti vedení školy

stanovuje priority pro další vzdělávání pedagogů, které podle potřeby aktualizuje. V tomto školním roce 2021/2022 se zaměřují na oblast vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a prožitkové učení.

Materiální vybavení tříd obou pracovišť je velmi dobré. Děti mají možnost využívat postupně doplňované vybavení pro polytechnické vzdělávání (pracovní ponky) i pomůcky pro vlastní zjišťování a objevování (lupy, mikroskopy), které jsou umístěny ve společných prostorách budov. Materiálně technické zázemí obou pracovišť je během celodenního vzdělávání účelně využíváno (např. v době odpoledního spánku mají děti s nižší potřebou spánku možnost využívat mimo tříd a heren i společné prostory k realizaci kroužků a dalších vzdělávacích aktivit). Ve spolupráci se zřizovatelem bylo na pracovišti 17. listopadu rekonstruováno víceúčelové hřiště pro děti. Na pracovišti Vaníčkova bylo modernizováno dětské hygienické zázemí. Obě pracoviště jsou vybavena saunou, učitelky dbají na jejich účelné využívání, což podporuje otužování dětí a odráží se v nižší míře jejich nemocnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti bylo formou hospitací posuzováno celodenní vzdělávání na obou pracovištích školy. Učitelky postupovaly podle třídních vzdělávacích programů, které dokládají návaznost na školní vzdělávací program, jenž je zpracován do tematických bloků dle ročních období. Obsah vzdělávání zohledňoval tradice a svátky, významné dny, ale nereagoval na aktuální akce školy nebo tříd.

Vzdělávací proces probíhal ve všech třídách v příjemné a přátelské atmosféře, se vstřícným a empatickým přístupem k dětem, učitelky dovedly citlivě reagovat na jejich individuální potřeby. V dopoledních aktivitách byly s různou mírou úspěšnosti provázány řízené a spontánní činnosti dětí. Při spontánních aktivitách měly děti dostatek prostoru pro tvořivou dětskou hru s využitím hraček a stavebnic, vzájemnou komunikaci i spontánní sociální učení. Děti měly didaktický materiál volně přístupný, což přispívalo k rozvoji jejich samostatného rozhodování při výběru činností. Nabídka a přístup k materiálům se lišily podle věku dětí tak, aby byl brán zřetel na jejich bezpečnost. Spontánní činnosti byly učitelkami doplňovány vhodnou nabídkou částečně řízených aktivit, které byly na obou pracovištích od ranního příchodu dětí provázány s právě probíhajícím tématem. Řízené činnosti byly připravovány s ohledem na věkové vývojové limity dětí. Většinou v nich však scházela širší vzdělávací nabídka, která by zohlednila individuální charakteristiku, zrání a učení dětí i okolní vlivy vzdělávání. Tím nedocházelo k plnohodnotné aktivizaci jejich rozvoje a hlubšího zájmu o učení s podporou jejich talentu a nadání nebo k vyrovnávání možných vývojových oslabení. Ve většině tříd převažovala samostatná a frontální forma práce, která dostatečně nevybízela děti ke spolupráci a hledání vlastního řešení problémů. Získávání zpětné vazby k výsledkům činností dětí byl většinou nahodilým procesem, který nebyl dostatečně orientován na konkrétní hodnocení zaměřené na to, v čem se dítě posunulo a jak se mu práce dařila. Je zřejmé, že hodnotící mechanismy nemají ve všech třídách jasně stanovená pravidla a učitelky intuitivně užívají spíše formulace povzbuzující děti k pozitivnímu sebevnímání.

Dětem mladším tří let byly školou vytvořeny podmínky s ohledem na jejich potřeby i dosažené vývojové schopnosti a dovednosti, avšak v jedné ze tříd nedošlo ke snížení počtu dětí vzhledem k jejich nízkému věku. Díky aktuálně nižším počtům přítomných dětí mladších tří let se vzdělávání dařilo naplňovat. Učitelky do vzdělávací nabídky vhodně zařazovaly hudebně pohybové hry, rytmizaci říkadel, pracovní a výtvarné činnosti. Tyto aktivity podporovaly dětskou kreativitu, smysl pro rytmus, sluchové vnímání, paměť i orientaci v prostoru.

Starší děti se věnovaly také předmatematickým a předčtenářským gramotnostem, hudebním, výtvarným a pracovním aktivitám, které souvisely s tématy podzimu, zdraví a fungování těla. Byla zde zaznamenána také práce s interaktivní tabulí. Jednalo se o samostatné zapojení dětí do plnění didaktických úkolů. Efektivitu této činnosti však omezovala nejasná pravidla při využívání didaktické techniky a ani u této činnosti nebyl vytvořen prostor pro poskytování zpětné vazby k dosahovaným výsledkům.

Ve třídě s logopedickým zaměřením byly s dětmi realizovány aktivity podporující jejich individuální rozvoj řeči a uplatňovaly se zde přístupy k dostatečné podpoře rozvoje jejich specifických potřeb. Učitelky se při práci s dětmi řídily odborným doporučením spolupracujícího klinického logopeda. Frontálně prováděná efektivní gymnastika mluvidel byla doplněna individuální a komplexní podporou oslabených dílčích funkcí jednotlivých dětí. Učitelky nabízely dětem činnosti, které cíleně rozvíjely jejich slovní zásobu, správnou výslovnost a podporovaly porozumění řeči i osvojování gramatické správnosti mluveného slova. Individuální přístup k dětem v logopedické třídě se dlouhodobě pozitivně projevuje v jejich rozvoji. Snahou školy je zajištění užší spolupráce s odbornými pracovišti i pro děti s jinými speciálními vzdělávacími potřebami z dalších tříd (dětí s odloženou školní docházkou, s narušenou komunikační schopností apod.).

Děti ve všech třídách byly vedeny k samostatnosti v oblasti sebeobsluhy a stolování. Bylo zřejmé, že se učitelky, s ohledem na současnou epidemiologickou situaci, ve zvýšené míře zaměřují na oblast hygieny. Ve třídách byly v průběhu dne k dispozici tekutiny pro zajištění pitného režimu, avšak učitelky cíleně nevedly děti k jeho využívání.

Všechny učitelky zařazovaly do denního programu pohybovou aktivitu. Přirozené pohybové schopnosti a celková zdatnost dětí byla rozvíjena rovněž při pobytech venku. Na školních zahradách byly spontánní hry dětí doplňovány nabídkou pohybových her a při vycházkách měly děti možnost poznávat nejbližší okolí a učit se bezpečné chůzi v blízkosti automobilové dopravy.

Škola respektuje individuální potřeby relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny náhradní klidové činnosti s možností dokončení prací z dopoledních aktivit a doplňkové činnosti s učitelkami mimo třídu. U předškolních dětí je tento čas využíván také k činnostem podporujícím školní připravenost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Učitelky dostatečně zajišťovaly vhodné podmínky pro sociální učení přirozenou nápodobou, rozvíjely u dětí sociální kompetence, posilovaly jejich vzájemnou ohleduplnost i ochotu si pomáhat. Z velké části byla jejich přirozeností vzájemná komunikace i domluva. Děti zvládaly základní pohybové dovednosti, uměly zacházet s předměty denní potřeby a s různými materiály. Zvládaly sebeobsluhu, uklízely hračky na určené místo a šetrně s nimi zacházely. Nejmladším dětem podle potřeby dopomáhaly učitelky, asistentky a chůva. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání většinou respektovaly dohodnutá pravidla. Rozvíjené komunikativní kompetence uplatňovaly při sdílení znalostí a popisu dovedností, které odpovídají výstupům předškolního vzdělávání.

V době uzavření školy, či omezení provozu na základě hygienických opatření, škola dokázala realizovat distanční výuku dětí, pro které je předškolní vzdělávání v daném školním roce povinné. Rodičům dětí byly odesílány úkoly a náplň k činnosti e-mailem. Náplň byla různorodá, mj. obsahovala videa přes platformu Google disk. Mateřská škola

zakoupila také výukový program Alfíček, který umožňuje individuální práci dítěte v oblasti rozvoje smyslového vnímání, logického myšlení, elementárních matematických či prostorových úloh, bez možnosti vzhledu jiného dítěte či rodiče do jeho výukové složky. Děti zde plnily úkoly zadané učitelkou nebo také úkoly, které si libovolně vybraly. Zákonní zástupci poskytovali zpětnou vazbu zaslanými fotografiemi a videi. Z nich je patrné, že učitelkami poskytované náměty byly pro děti i v domácím prostředí zábavné, realizovatelné a podnětné.

Škola má vytvořen evaluační systém, kterým hodnotí naplňování školního vzdělávacího programu vzhledem k jednotlivým integrovaným blokům. Učitelky pravidelně vyhodnocují aktuální realizovaná témata, což slouží jako zpětná vazba a východisko pro další plánování aktivit. Přestože učitelky vedou diagnostické záznamy o dětech systematicky, schází v nich východiska k záměrnému pedagogickému působení na rozvoj jednotlivých dětí. Při inspekční činnosti nebyla zaznamenána návaznost mezi pedagogickou diagnostikou a vzdělávací nabídkou, stanovené cíle vzdělávání nerozvíjely dostatečně individuální možnosti a schopnosti dětí.

Komunikace mezi zákonnými zástupci dětí a pedagogy byla během inspekční činnosti vstřícná a otevřená. Pozitivní atmosféra ve třídách podporovala sebedůvěru dětí i důvěru ve vrstevníky. Škola nabízí možnost konzultačních hodin pro rodiče a tato nabídka je využívána především zákonnými zástupci dětí před nástupem do první třídy základní školy. Úzkou spoluprací mezi všemi účastníky vzdělávání podporují akce na školních zahradách, besídky, různorodě zacílené odpolední dílny i odborné přednášky. Mateřská škola spolupracuje se dvěma základními školami v nejbližším okolí, které pořádají pro děti dílničky, koncerty a vzájemné exkurze tak, aby usnadnily dětem přechod do první třídy povinného vzdělávání.

Škola má korektní vztahy nejen se zřizovatelem, který se podílí na systematické obnově jejího materiálního zázemí, ale i s místními složkami např. Moravskoslezským spolkem na ochranu zvířat, knihovnou, hasiči, nemocnicí či městskou policií.

Závěry

Vývoj školy

- Mateřská škola Opava, 17. listopadu, příspěvková organizace byla zřízena k 1. 7. 2017 a poskytuje předškolní vzdělávání ve dvou budovách školy na ulici 17. listopadu 994/6 a Vaníčкова 1001/39 v Opavě – Kylešovicích.
- Od 1. 9. 2018 byla na pracovišti Vaníčкова zřízena třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami - narušenou komunikační schopností.

Silné stránky

- Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využití.
- Vedení školy spolu se zaměstnanci cíleně vytváří pro děti i jejich zákonné zástupce příjemné a zdravé prostředí. Děti se na obou pracovištích školy projevovaly spontánně, cítily se zde dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitelkou nastavený kontrolní systém vykazuje dílčí nedostatky v oblasti řízení školy. Realizovaná metodická podpora pedagogů, včetně začínajících, neposkytuje dostatečnou zpětnou vazbu využitelnou pro jejich systematický profesní rozvoj.
- Pedagogy vedené diagnostické záznamy o dětech většinou neobsahují východiska pro další plánování vzdělávací nabídky, která by vedla k diferencované a individualizované podpoře jednotlivých dětí.
- Poskytování zpětné vazby dětem není ve všech třídách přirozenou součástí denních aktivit. Děti nejsou vedeny k vlastnímu ani vrstevnickému hodnocení, nezískávají od všech pedagogů adekvátní zpětnou vazbu, která by plnohodnotně podporovala jejich individuální rozvoj.
- Uplatňované organizační formy jsou zacíleny zvláště na frontální činnosti a samostatnou práci dětí. Pedagogové nevyužívají ke zvýšení kvality vzdělávání skupinové kooperativní činnosti, neposkytují dětem dostatek příležitostí pro experimenty, prožitkové učení a rozvoj divergentního myšlení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V kontrolním systému školy se zaměřit na metodickou podporu pedagogů, poskytovat jim inspirativní zpětnou vazbu k výsledkům jejich pedagogické práce.
- Využívat možnosti vzájemných naslechlů, stínování či např. videohospitací mezi pedagogy, která by podpořila jejich vzájemnou inspiraci mj. v oblasti inovativních metod a forem vzdělávání.
- Nastavit účelný systém pro získávání informací o vzdělávacím pokroku každého dítěte a na jeho základě přijímat opatření, která by vedla k rozšíření škály vzdělávací nabídky.
- Zařadit do dalšího vzdělávání pedagogů semináře a webináře s tematikou formativního hodnocení. Při hospitační činnosti se cíleně zaměřit na úroveň aplikace poznatků z realizovaného vzdělávání pedagogů do každodenní práce s dětmi.
- Konzultovat se školskými poradenskými zařízeními efektivitu realizace pedagogických opatření vzhledem k individuálnímu rozvoji všech dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Motivovat děti k častějšímu využití celodenního pitného režimu.
- Stanovit jasná pravidla při využívání interaktivní techniky, a tím umožnit spolupráci dětí při plnění zadaných úkolů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Opava, 17. listopadu, účinnost od 1. 7. 2017
2. Výpis z usnesení z 21.zasedání Zastupitelstva statutárního města Opavy číslo usnesení: 412/21 ZM 17/ a) – c) zřízení Mateřské školy Opava, 17. listopadu, příspěvkové organizace s přechodem závazků vztahujícím se k pracovišti ze dne 20. 2. 2017
3. Výpis z usnesení 42. zasedání rady Statutárního města Opavy , číslo usnesení:1629/42 RM 05 ze dne 18. 3. 2009 : zřizovatel ukládá naplňovat třídy do počtu 28 dětí
4. Jmenovací dekret na vedoucí pracovní místo ředitele příspěvkové organizace Mateřská škola Opava, 17. listopadu, ze dne 10. 5. 2017 s nástupem od 1.7. 2017
5. Koncepce dalšího rozvoje mateřské školy Opava, 17. listopadu, příspěvková organizace a odloučeného pracoviště Vaníčкова 39
6. Třídní vzdělávací programy všech tříd ve školním roce 2021/2022
7. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2021/2022
8. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
9. Zápis z pedagogické rady ze dne 29. 9. 2021
10. Záписы z porad pedagogických pracovníků na jednotlivých pracovištích, školní rok 2021/2022
11. Záписы z porad vedení organizace, školní rok 2021/2022
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
13. Plány kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2021/2022
14. Školní vzdělávací program Svět a moje místo v něm č. j. MS17L 210/2021, platný od 1. 9. 2021
15. Školní matrika mateřské školy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
16. Portfolia a práce dětí – pracovní listy, grafomotorická cvičení, výkresy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek),
17. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
19. Vybraná dokumentace k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí ve školním roce 2021/2022
20. Vybraná dokumentace k zajištění školního stravování dětí za měsíc červen a září 2021
21. Vybraná dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek za rok 2020 a 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Milionová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Milena Milionová v. r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Martina Slischková v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Klára Kudlíková v. r.

Mgr. Jarmila Španihelová, odborník
na předškolní vzdělávání

Jarmila Španihelová v. r.

V Novém Jičíně 15. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Radová, ředitelka školy

Lenka Radová v. r.

V Opavě 31. 12. 2021